

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2024. évi 9. levél

Az Alföldön fagykörüli minimumhőmérsékletről tudósít az OMSZ, ott megindultak a fák levelei és néhol már az árvácskák is kikerültek az ágyásokba.

► Az idej utolsó nagy munkáról, az őszi lemosó permetezésről nem tudok újat mondani. Az adott terület fafajai és a nyári fertőzöttségük alapján lehet kiválasztani a növényvédő szert. Ezt bízzák a növényorvosokra. Szerencsére az őszi és a tavaszi lemosásnál bevethető olaj, kén és réz hatóanyagú növényvédő szerek közül közterületi engedélye is van néhány. Tavaly nagy aggodalmat okozott az egyetlen réztartalmú gombaölőng engedélyének a visszavonása. Szerencsére idén a Cuproxat FW-hez már hozzájuthatnak a közterületi kollégák. Kiváló, nyáron is bevethető gomba és baktériumölő szer.

Indokolt lehet a platánok, a szivarfák, a juharok, a hársak, a tölgyek, de egyéb fásszárúak őszi lemosása is. Az ágvillaiban, kéregrepedésekben megbújó rovarok (csipkésposloskák, levéltetvek, lepkebabók, atkák) ellen az olajos rovarölökkel, a felszínen elérhető gombák, baktériumok ellen a réztartalmú gombaölökkel védekezhetünk. Ahol a költségvetés engedi és biztosak benne, hogy a közbeszerzési eljárás is lejátszódik a fák rügpattanásáig, ott válthatják is a növényvédő szereket. Pl. a platánokat most a gnomónia gomba ellen réztartalmúakkal, tavasszal a felébredő csipkésposloskák ellen olajos készítményekkel permetezhetik meg. A platán csipkésposloskák már a kéregpikkelyek alá húzódtak (09.28-i fénykép).

► **A platánon, a tölgyön, a juharon, a szivarfán, a vadgesztenyén és még sok más fásszárún is megjelent a lisztharmat 2024-ben is.** A gomba áttelelhet a lehullott fertőzött lombban (pl. platán, juhar, vadgesztenye, tölgy) illetve egyes fafajok esetében a rügpikkelyek alatt (pl. díszalma). A tölgynél és a vadgesztenyénél mindkét áttelelési módot leírták, míg a platánoknál a fán maradó termésekből is kiindulhat a tavaszi fertőzés. A rügpikkelyek alá már behúzódtak a lisztharmat, ide már nem juttathatunk be gombaölő szereket. Majd tavasszal, a kinyíló rügpikkelyeket kell megcéloznunk a lemosással. Ekkor majd kénes, kénes-olajos lemosással indíthatjuk el a lisztharmat elleni harcunkat. Nehéz ellenfél, egész nyáron küzdeni fogunk ellene. **Most tehát egyet tehetnek: a lisztharmatra fogékony növények alól gyűjtsék össze és távolítsák el a fertőzött leveleket.**

► Úgy látom, hogy az őszi kiültetéseknel továbbra is az **árvácskák** a főszereplők. Megértem, mert nehéz lenne más fajokat találni, melyek hasonlóan színesek és még télállóak is. Azonban az enyhe, nedves teleken a szürkepenész feladja a leckét. Folyamatosan fertőz, fonnyasztja, hervasztja a virágfejeket és a töveket is. Főleg a nagy fejű fajtákon tarol. Tavaly a kórokozóra engedélyezett egyetlen közterületi gombaölővel és egy antagonistá gombát tartalmazó készítménnyel is próbálkoztunk. Sajnos most is bebizonyosodott, hogy 15 °C alatt hatástalanok a növényvédő szerek! A tél közepén az egész ágyásban cserélni kellett az árvácskákat (02.12-i fotó). A növényvédő szerek hiányában az egészséges palántákkal, a toleránsabb fajtákkal, a megfelelő öntözéssel és táplálással jó erőben tartott növényekkel és a beteg növényi részek gyors és folyamatos eltávolításával védekezhetünk ellene. Nehéz feladat. Fel kell tennünk a kérdést, hogy továbbra is ragaszkodjunk-e az árvácskához a téli ágyásokban? Mivel lehetne pótolni őket?

► Idén ősszel újra összeült az a szakemberekből álló gárda, akik két évente átnézik és átírják a **Közterületi Sorfák Jegyzékét**. Amint megszületik a legfrissebb javaslat, értesítem Önöket. A Lagerstroemia indica biztosan bekerül az ajánlott fajok közé. A szeptember 6-i virágfotójával búcsúzom Önöktől az idei évben.

Budapest, 2024. október 19.

Jó egészséget és jó pihenést kívánok:

Zsigó György, NMNK